ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 13ης Δεκεμβρίου 1985

σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ (IV/27.592 – Coffee Terminal Market Association of London Limited)

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(85/565/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ελλάδας, και ιδίως το άρθρο 2,

την κοινοποίηση και την αίτηση για αρνητική πιστοποίηση που υπέβαλε στις 29 Ιουνίου 1973 και στις 20 Μαΐου 1985 η Coffee Terminal Market Association of London (Ένωση προθεσμιακής αγοράς καφέ του Λονδίνου) όσον αφορά το καταστατικό και τον κανονισμό λειτουργίας της ένωσης,

το ουσιώδες της κοινοποίησης [2] που δημοσιεύθηκε σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17,

μετά από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεως και δεσποζουσών θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Η ένωση προθεσμιακής αγοράς καφέ του Λονδίνου (CTMAL) είναι ένα από τα πολλά χρηματιστήρια εμπορευμάτων, εγκατεστημένα στο Λονδίνο. Τα χρηματιστήρια εμπορευμάτων είναι αυτοδιοικούμενες οργανώσεις με επικεφαλής επιτροπές διαχείρισης, που εκλέγονται από τα ίδια τα μέλη των οργανώσεων, βοηθούνται από γραμματείες και ασκούν εξουσίες που τους έχουν δοθεί βάσει καταστατικών, από τα μέλη τους. Αν και τα χρηματιστήρια αυτά είναι αυτοδιοικούμενα, υπάρχει πάντως κάποιο στοιχείο εποπτείας εκ μέρους της Τράπεζας Αγγλίας (Bank of England).

Σκοπός της CTMAL είναι να διοργανώσει και να διαχειριστεί την υπό προθεσμία αγορά καφέ στο Λονδίνο. Η προθεσμιακή αγορά (terminal market ή futures market) παρέχει τις οργανωμένες δυνατότητες για τη σύναψη συμβάσεων αγοράς και πώλησης ενός προϊόντος, το οποίο θα παραδοθεί σε δεδομένη ημερομηνία στο μέλλον. Οι προθεσμιακές αγορές έχουν αναπτυχθεί για να επιτρέπουν κυρίως στους ασχολούμενους με τις συναλλαγές εμπορευμάτων να προστατεύονται από τους κινδύνους δυσμενών μεταβολών στις τιμές.

Η CTMAL διαθέτει χρηματιστηριακό κέντρο για τις συναλλαγές και τη διαμόρφωση τιμών, ρυθμίζει διάφορα τεχνικά ζητήματα, όπως ο επιτρεπόμενος χρόνος παραδόσεων και οι γενικοί όροι συναλλαγών, και φροντίζει για την παροχή διευκολύνσεων για συμψηφισμούς και εκκαθαρίσεις. Οι συναλλαγές γίνονται στο χρηματιστηριακό κέντρο, όπου οι εμπορευόμενοι υποβάλλουν τις προσφορές τους και κλείνουν τις συμφωνίες τους σύμφωνα με το σύστημα το επονομαζόμενο «open dutory».

Οι συνήθεις συμβάσεις που συνάπτονται στην αγορά καφέ αφορούν 5 τόνους, ή πολλαπλάσια των 5 τόνων, της ποιότητας Sound Robusta CTMAL Standard, δηλαδή της ποιότητας που ορίζεται λεπτομερειακά στο τμήμα 5 του κανονισμού λειτουργίας της CTMAL, που είναι εναποθηκευμένη σε αποθήκη οριζόμενη από την CTMAL.

Όλες οι συναπτόμενες στην CTMAL συμβάσεις πρέπει να καταχωρούνται στο International Commodities Clearing House Limted (ICCH), που αποτελεί ανεξάρτητη εταιρεία παροχής υπηρεσιών, η οποία προσφέρει στην CTMAL τις δυνατότητες για τη διενέργεια συμψηφισμών και εκκαθαρίσεων. Το ICCH διαθέτει σημαντικό κεφάλαιο και αποθεματικά, ανήκει δε εξ ολοκλήρου σε έξι τράπεζες συμψηφισμών. Οι κυριότερες ενέργειες του ICCH είναι να διατηρεί και να οργανώνει την «ημερήσια εκκαθάριση» (daily clearing) όλων των συναλλαγών και να παρέχει την εγγύησή του για την καλή εκτέλεση των συμβάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες της CTMAL, στα μέλη του (clearing members), στα ονόματα των οποίων έχουν καταχωρηθεί οι συμβάσεις αυτές.

Ο αριθμός των τακτικών μελών της CTMAL, που μόνον αυτά είναι εξουσιοδοτημένα να συναλλάσονται στο χρηματιστηριακό κέντρο, περιορίζεται σε 35, μπορεί όμως να αυξηθεί με απόφαση της γενικής της ένωσης. Υπάρχουν περαιτέρω δύο άλλες κατηγορίες μελών: συνεργαζόμενα εγχώρια (home associate members) και αλλοδαπά συνεργαζόμενα μέλη (overseas associate members) χωρίς περιορισμό του αριθμού τους. Τα συνεργαζόμενα εγχώρια μέλη δεν έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν ή να ψηφίζουν στις γενικές συνελεύσεις της CTMAL.

Τα υποψήφια μέλη μπορούν να είναι οποιασδήποτε εθνικότητας, αλλά οφείλουν να πληρούν ορισμένες ελάχιστες οικονομικές προϋποθέσεις που καθορίζονται από καιρού εις καιρόν, από την επιτροπή διαχείρισης. Οφείλουν επίσης να διεξάγουν εμπόριο καφέ, και μάλιστα πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησής τους, επί χρονικό διάστημα που επίσης καθορίζεται, από καιρού εις καιρόν, από την επιτροπή διαχείρισης. Οι υποψήφιοι για την απόκτηση της ιδιότητας μέλους του χρηματιστηριακού κέντρου οφείλουν να διεξάγουν εμπόριο από ειδικά εγκατεστημένο, για το σκόπο αυτό, γραφείο στο Λονδίνο. Ο ισχύων λεπτομερής κατάλογος των κριτηρίων για να καταστεί κανείς μέλος μπορεί να ζητηθεί οποτεδήποτε με ειδική αίτηση από την ένωση. Η ιδιότητα του μέλους είναι μεταβιβάσιμη σε άλλη εταιρεία ή επιχείρηση, υπό τον όρο ότι η εταιρεία αυτή συγκεντρώνει επίσης τα κριτήρια για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους.

Όλα τα τακτικά μέλη οφείλουν να είναι και μέλη (clearing members) του ICCH και οφείλουν να καταχωρούν τις συμβάσεις τους σ' αυτό, το οποίο έναντι ορισμένης αμοιβής, εγγυάται την εκτέλεση των συμβάσεων. Στην περίπτωση που η επιτροπή διαχειρισης απορρίπτει αίτηση προσχώρησης ως

[1] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.
[2] ΕΕ αριθ. C 204 της 13. 8. 1985, σ. 8.

μέλους ή αρνείται να εγκρίνει τη μεταβίβαση της ιδιότητας μέλους ή την αλλαγή των σχέσεων ελέγχου ή της μορφής της εταιρείας ενός μέλους, υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής διαδικασίας επανεξέτασης. Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται επίσης και στην περίπτωση διαγραφής μέλους ή αναστολής της ιδιότητάς του, αν το μέλος αυτό διαφωνεί με την απόφαση της επιτροπής. Ο υποψήφιος ή το μέλος μπορούν να ζητήσουν από την επιτροπή να αναθεωρήσει την απόφασή της, προβαίνοντας στα κατάλληλα διαβήματα και υποβάλλοντας τις πληροφορίες που θεωρεί σχετικές.

Για τις εργασίες που κλείνονται στο χρηματιστηριακό κέντρο μεταξύ τακτικών μελών δεν καταβάλλεται προμήθεια. Για όλες τις άλλες συναλλαγές μεταξύ μελών ή μεταξύ μελών και μη μελών πρέπει να καταβληθεί προμήθεια, αλλά τα ποσοστά της προμήθειας είναι ελευθέρως διαπραγματεύσιμα. Η εξαίρεση για τα τακτικά μέλη από την υποχρέωση καταβολής προμηθείας δικαιολογείται από το γεγονός ότι διαθέτουν ιδιοκτησία μέσα στο χρηματιστηριακό κέντρο. Αυτό συνεπάγεται διάφορα επί πλέον έξοδα με τα οποία οι άλλες κατηγορίες μελών δεν επιβαρύνονται, εφόσον δεν διατηρούν ιδιοκτησία μέσα στο κέντρο. Προβλέπεται επίσης η καταβολή πρόσθετης προμήθειας (που ισοδυναμεί με την αρχική προμήθεια που χρεώνεται για την πώληση) στις περιπτώσεις προσφοράς καφέ για την εκτέλεση συμβάσης εκ μέρους προμηθευτή που δεν είναι clearing member του ICCH και στο όνομα του οποίου έχει καταχωρηθεί η σύμβαση. Η επί πλέον αυτή προμήθεια καταβάλλεται στο clearing member στο όνομα του οποίου έχει καταχωρηθεί η σύμβαση στο ICCH. Σε περιπτώσεις συμβάσεων που συνάπτονται και τερματίζονται την ίδια ημέρα δεν χρεώνεται προμήθεια για την τελική συναλλαγή.

Για διαχειριστικούς σκοπούς, και εξ ονόματος των μελών του, το ICCH μπορεί να εισπράττει ορισμένο ποσό από οποιαδήποτε προμήθεια που καταβάλλεται για οποιαδήποτε σύμβαση καταχωρούμενη στο ICCH. Για το σκοπό αυτό, το ICCH μπορεί, από καιρού εις καιρόν, να κοινοποιεί στα μέλη του τα ποσοστά της προμήθειας που εφαρμόζει το ίδιο στις συμβάσεις που καταχωρούνται σ' αυτό.

Οι διεθνείς προθεσμιακές αγορές του Λονδίνου αποτελούν τα κυριότερα χρηματιστήρια που χρησιμοποιούνται για τη διεθνή διακίνηση των εμπορευμάτων και συμβάλλουν στη σταθερότητα και την εύρυθμη λειτουργία του παγκοσμίου εμπορίου και των διεθνών μηχανισμών καθορισμού των τιμών. Τα χρηματιστήρια αυτά του Λονδίνου είναι επίσης πολύ μεγάλα. Όσον αφορά τον καφέ, τα ακόλουθα στοιχεία εμφανίζουν το σχετικό μέγεθος της CTMAL, σε σύγκριση με τους δύο κυριότερους ανταγωνιστές της, δηλαδή τα χρηματιστήρια προθεσμιακής αγοράς καφέ στο Παρίσι και τη Νέα Υόρκη.

Ετήσιος όγκος εμπορίου σε παρτίδες
1979 – 1984 (1)

Έτος	Λονδίνο	Νέα Υόρκη	Παρίσι
1979	1 368 052	449 799	30 569
1980	1 104 739	906 944	13 116
1981	902 531	515 302	38 130
1982	976 373	556 435	34 566
1983	836 789	427 441	9 713
1984	948 117	499 133	12 266

(1) — Στο Λονδίνο, μία παρτίδα είναι συνήθως 5 τόνοι.
— Στη Νέα Υόρκη μία παρτίδα είναι συνήθως 37 500 λίβρες, δηλαδή 17 τόνοι.
— Στο Παρίσι, μία παρτίδα είναι συνήθως 10 τόνοι.

II. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

(1) Το καταστατικό και ο κανονισμός λειτουργίας της CTMAL, όπως κοινοποιήθηκαν, πρέπει να θεωρηθούν ως συμφωνίες κατά την έννοια του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ.

(2) Το καταστατικό και ο κανονισμός λειτουργίας στην αρχική κοινοποιηθείσα μορφή τους ανέφεραν τα ελάχιστα καθαρά ποσοστά προμήθειας που θα μπορούσαν να χρεώνονται από ένα μέλος. Η διαχειριστική επιτροπή είχε την εξουσία να διαγράφει μέλη ή να αναστέλλει την ιδιότητά τους σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων λειτουργίας. Τα ελάχιστα ποσοστά προμήθειας κυμαίνονταν ανάλογα με τον πληρωτή ή τον δέκτη της προμήθειας και ανάλογα με το κατά πόσον η σύμβαση είχε καταχωρηθεί ή όχι στο όνομα του πελάτη (σε αντιδιαστολή με τους μελάτες που δεν είναι μέλη clearing). Τα ποσοστά ήταν χαμηλότερα αν η σύμβαση είχε καταχωρηθεί, στο όνομα του πελάτη, στο ICCH, και στις περιπτώσεις που ένα συνεργαζόμενο εγχώριο ή αλλοδαπό μέλος ήταν ο πληρωτής και όχι ένα μη μέλος. Τα ποσοστά ήταν ακόμη χαμηλότερα αν ένα τακτικό μέλος ήταν ο πληρωτής. Τα τακτικά μέλη έχουν το δικαίωμα να συναλλάσονται χωρίς την καταβολή προμήθειας, αλλά, όταν ενεργούσαν για λογαριασμό συνεργαζόμενων εγχώριων ή αλλοδαπών μελών, ή για μη μέλη, έπρεπε, στο παρελθόν, να χρεώνουν τα ελάχιστα προβλεπόμενα ποσοστά προμήθειας. Το τακτικό μέλος που οποιαδήποτε στιγμή δεν μπορούσε να προβεί το ίδιο σε συναλλαγές στο χρηματιστηριακό κέντρο έπρεπε να διαβιαβάζει μέσω άλλου τακτικού μέλους τις οδηγίες του για τις εργασίες που επιθυμούσε να πραγματοποιήσει, και να του καταβάλει τα σχετικά, προβλεπόμενα από το καταστατικό, ελάχιστα ποσοστά. Τα συνεργαζόμενα εγχώρια και αλλοδαπά μέλη μπορούσαν να συναλλάσονται μεταξύ τους μόνο βάσει των προβλεπομένων ελάχιστων ποσοστών προμήθειας ή και πάνω από τα ποσοστά αυτά. Η Επιτροπή θεώρησε το ανωτέρω περιγραφόμενο σύστημα ελάχιστων ποσοστών προμήθειας ως μορφή καθορισμού των τιμών που παραβίαζε το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ. Ζητήθηκε από την CTMAL να καταργήσει αυτό το σύστημα καθορισμού ελάχιστων ποσοστών. Ήδη το ίδιο το σύστημα έχει καταργηθεί. Έχουν διαγραφεί από το καταστατικό και τον κανονισμό λειτουργίας όλες οι αναφορές στο σύστημα αυτό. Οι σχετικοί κανόνες προβλέπουν τώρα ότι οι εργασίες που κλείνονται στο χρηματιστηριακό κέντρο μεταξύ των τακτικών μελών μπορούν να πραγματοποιούνται χωρίς την καταβολή προμήθειας. Προμήθεια θα χρεώνεται σε όλες τις άλλες συναλλαγές μεταξύ μελών ή μεταξύ μελών και μη μελών. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η υποχρέωση αυτή δεν περιορίζει σε σημαντικό βαθμό τον ανταγωνισμό, επειδή επιβάλλει απλώς την καταβολή προμηθείας, χωρίς να αναφέρεται στο ύψος της, καθόσον προκύπτει ότι υπάρχει απόλυτη ελευθερία διαπραγμάτευσης των πραγματικών ποσοστών προμήθειας.

(3) Περαιτέρω, σαν αποτέλεσμα των διαβημάτων της Επιτροπής, έγιναν και άλλες τροποποιήσεις στους κανόνες λειτουργίας όσον αφορά την ιδιότητα του μέλους, με τρόπο που να είναι τώρα σαφές στα σχετικά άρθρα ότι η ιδιότητα του μέλους είναι ανοικτή

και τα κριτήρια, βάσει των οποίων εξετάζονται οι αιτήσεις για την απόκτηση της ιδιότητας αυτής, είναι αντικειμενικά. (Βλέπε μέρος I «Πραγματικά περιστατικά» έβδομο εδάφιο.) Η επιτροπή διαχείρισης υποχρεούται τώρα να δικαιολογεί τις αποφάσεις της, όταν αυτές επηρεάζουν τα δικαιώματα που αντλούν τα μέλη από την ιδιότητά τους αυτή. Προβλέφθηκε επίσης διαδικασία υποβολής ενστάσεων και επανεξέτασης, έτσι ώστε να προστατεύονται τα δικαιώματα των σημερινών ή των δυνητικών μελών. Ο ενιστάμενος θα έχει, σε τελική ανάλυση, το δικαίωμα να προσφύγει στα τακτικά δικαστήρια βάσει της αγγλικής νομοθεσίας.

(4) Μετά τη δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,* σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17, δεν υποβλήθηκαν παρατηρήσεις.

(5) Το καταστατικό και ο κανονισμός λειτουργίας, που κοινοποιήθηκαν υπό την τροποποιημένη μορφή τους, δεν περιέχουν πλέον ρήτρες που να συνιστούν σημαντικούς περιορισμούς του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή, βάσει των στοιχείων που διαθέτει, δεν έχει λόγους να ενεργήσει βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 1 και είναι σε θέση να χορηγήσει αρνητική πιστοποίηση δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού αριθ. 17,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Επιτροπή κρίνει ότι δεν υπάρχει λόγος, με βάση τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της, να επέμβει δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ, όσον αφορά το καταστατικό και τον κανονισμό λειτουργίας της ένωσης προθεσμιακής αγοράς καφέ του Λονδίνου (Coffee Terminal Market Association of London), όπως τελικά κοινοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου 1985.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Coffee Terminal Market Association of London Limited, της οποίας τα κεντρικά γραφεία βρίσκονται στο Cereal House, 58 Mark Lane, London EC3, Ηνωμένο Βασίλειο.

Βρυξέλλες, 13 Δεκεμβρίου 1985.

Για την Επιτροπή

Peter SUTHERLAND

Μέλος της Επιτροπής